

Sygn. akt: II AKz 787/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Apelacyjnego Gwidon Jaworski

Protokolant: Kamil Klupś

po rozpoznaniu w sprawie **M. P.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 258 § 3 k.k. i inne

zażalenia Prokuratora, zażalenia obrońcy oskarżonego, zażalenia oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 9 sierpnia 2019r., sygn. akt II K 91/17

w przedmiocie określenia czasu trwania aresztu tymczasowego z zastrzeżeniem zmiany na poręczenie majątkowe

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2019 roku, sygn. akt II K 91/17, Sąd Okręgowy w Częstochowie na zasadzie art. 249 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 257 § 2 k.p.k. w zw. z art. 275 § 1 k.p.k. i art. 277 § 1 k.p.k.:

- w punkcie pierwszym - przedłużył wobec oskarżonego M. P. stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 15 czerwca 2016r. sygn. akt XI Kp 224/16, na dalszy czas określony, to jest do dnia 13 grudnia 2019r. godz. 06:20, z zastrzeżeniem, że środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania ulegnie zmianie na poręczenie majątkowe, jeśli w terminie do 20 sierpnia 2019r. zostanie wpłacona na konto sum depozytowych sądu kwota 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy) tytułem poręczenia majątkowego;

- w punkcie drugim - w przypadku wpłacenia i przyjęcia poręczenia majątkowego, zastosował wobec oskarżonego dodatkowe środki zapobiegawcze w postaci dozoru Policji, zobowiązując go do stawiennictwa jeden raz w tygodniu w Komisariacie Policji w C., zawiadamiania organu dozoru o zamierzonym wyjeździe oraz terminie powrotu oraz zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu oraz zakazem wydania takiego dokumentu.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiedli Prokurator, obrońca oskarżonego oraz oskarżony osobiście.

Prokurator zaskarżył postanowienie na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej zawartego w punkcie 1 (pierwszym) zastrzeżenia, że tymczasowe aresztowanie ulegnie zmianie w razie złożenia poręczenia majątkowego w terminie do dnia 20 sierpnia 2019r. w kwocie 50.000 zł oraz w punkcie 2 (drugim). Prokurator zarzucił postanowieniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na błędnym przyjęciu przez sąd, iż w niniejszej sprawie prawidłowy tok postępowania może

być zabezpieczony w wyniku zastosowania wobec M. P. poręczenia majątkowego w sytuacji, gdy prawidłowy tok postępowania w niniejszej sprawie może zabezpieczyć wyłącznie stosowany wobec ww. oskarżonego bezwarunkowy tymczasowy areszt. W konkluzji Prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wyeliminowanie z treści pkt 1 zapisu zawierającego zastrzeżenie oraz wyeliminowanie pkt 2 zaskarżonego postanowienia w całości.

Obrońca oskarżonego zaskarżył postanowienie w części w punkcie 1 co do wysokości kwoty poręczenia majątkowego oraz terminu jego wpłaty i wniósł o zmianę skarżonego postanowienia poprzez ustalenie wysokości poręczenia majątkowego na kwotę 20.000 zł z ustaleniem terminu jego wpłaty na 14 dni lub wskazania daty wypłaty z uwzględnieniem tego 14 – dniowego terminu do dnia wydania orzeczenia w niniejszej sprawie przez Sąd Apelacyjny w Katowicach.

Oskarżony w swoim zażaleniu zaskarżył postanowienie w części dotyczącej wysokości poręczenia majątkowego i wniósł o zmniejszenie kwoty poręczenia do 20.000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenia: prokuratora, obrońcy oskarżonego i samego oskarżonego, w zaskarżonych przez nich częściach, nie zasługują na uwzględnienie.

Prima vista skonstatować należy, iż wywody prokuratora w kwestii grożącej oskarżonemu surowej kary pozbawienia wolności w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k. i prawne domniemanie obawy utrudniania przez niego postępowania połączone z tą przesłanką są racjonalne, to nie mniej jednak należy mieć na względzie cel stosowania środków zapobiegawczych. Areszt tymczasowy, podobnie jak inne środki zapobiegawcze, po myśli art. 249 § 1 k.p.k., służy zabezpieczeniu toczącego się postępowania i to organ procesowy, mając w polu widzenia dowody w sprawie zgromadzone, stan zaawansowania procesu, a także sylwetkę oskarżonego legitymowany jest oceniać jaki środek zapobiegawczy skutecznie zabezpieczy dalszy tok postępowania. Mając powyższe na względzie i biorąc pod uwagę, iż tok postępowania został już w sposób wystarczający zabezpieczony, na skutek czego dnia 12 marca 2019r. zapadł względem oskarżonego nieprawomocny wyrok, sąd I instancji słusznie uznał, iż jest możliwe warunkowe zastąpienie najsurowszego środka zapobiegawczego poręczeniem majątkowym oraz innymi środkami o charakterze nieizolacyjnym.

Po wtóre, Sąd Okręgowy w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia wyraźnie zazaczył, iż u podstaw wydanego postanowienia leżą wymiar orzeczonej nieprawomocnie kary w korelacji z okresem, jaki upłynął od daty zastosowania względem oskarżonego izolacyjnego środka zapobiegawczego (ponad 3-letni okres), a także i charakter czynów (w tym m. in. art. 258 § 3 k.k.). Biorąc powyższe pod uwagę, trafnie sąd I instancji wyważył okoliczności, na podstawie których doszedł do przekonania, iż wystarczającym będzie zastosowanie wobec oskarżonego (po spełnieniu warunku z punktu pierwszego postanowienia) środków o charakterze wolnościowym. Jedynie na marginesie należy zasygnalizować, iż decyzja sądu I instancji pozostaje w zgodzie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Starasburgu, który zajmował wielokrotnie stanowisko w kwestii długości czasu trwania tymczasowego aresztowania, natomiast okres stosowania wobec oskarżonego tego środka zapobiegawczego zbliża się do granic czasowych uznawanych przez ETPCz za dopuszczalne.

Kwestia kwoty poręczenia, ustalonej przez sąd na poziomie 50.000 zł, wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego oraz samego oskarżonego, nie stanowi kwoty wygórowanej. Biorąc bowiem pod uwagę wymiar orzeczonej względem oskarżonego nieprawomocnie kary, jak i charakter zarzucanych oskarżonemu czynów i znaczną korzyść, jaką osiągnął on z tego tytułu, kwota poręczenia jest odpowiednia. Zdaniem sądu odwoławczego, sąd I instancji w sposób właściwy zestawiał powyższe okoliczności, bowiem waga stawianych oskarżonemu zarzutów wymusza ustalenie kwoty poręczenia majątkowego na odpowiednim poziomie, który będzie stwarzał dla niego skuteczną i właściwą barierę dla ewentualnych działań zmierzających do zakłócenia przebiegu postępowania odwoławczego, a za jaką należy uznać kwotę wymienioną w części dyspozytywnej skarżonego postanowienia.

Ponadto, nie należy również tracić z pola widzenia, iż przy stosowaniu zabezpieczenia majątkowego - jako środka przymusu procesowego - konieczne jest respektowanie zasady minimalizacji i stosowanie go w sposób możliwie najmniej dotkliwy dla oskarżonego jako osoby korzystającej z domniemania niewinności (por. Postanowienie Sądu Apelacyjnego

w Katowicach z dnia 25 kwietnia 2012r., II AKz 246/12). Kwota poręczenia wskazana przez Sąd Okręgowy w Częstochowie poddana została przez sąd odwoławczy badaniu przez pryzmat dyrektywy adaptacji środka zapobiegawczego, zgodnie z którą tylko zachowanie właściwych proporcji pomiędzy zarzucanym oskarżonemu czynem i wynikającą z niego wysokością kary, a sytuacją materialną oskarżonego pozwala na uczynienie z poręczenia majątkowego rzeczywistej alternatywy dla tymczasowego aresztowania. Zdaniem sądu odwoławczego, wskazana przez sąd I instancji suma poręczenia spełnia swoją funkcję jako zabezpieczenie bardziej, aniżeli gdyby jej wysokość miała wynosić kwotę, o jaką wnioskuje obrońca oraz oskarżony, za czym przemawiają okoliczności przywołane powyżej.

Kończąc, należy odnieść się do twierdzeń prokuratora, jakoby sąd wydający postanowienie wykazał się niekonsekwencją, bowiem stwierdził sąd z jednej strony, iż w sprawie nadal aktualne są przesłanki do przedłużenia środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, natomiast w dalszej części wskazał, iż wystarczającym będzie stosowanie wobec oskarżonego środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym. Twierdzenia prokuratora w tym przedmiocie nie zasługują na aprobatę, bowiem gdyby uznać, że zastosowanie instytucji z art. 257 § 2 k.p.k. oznacza brak formalnoprawnych podstaw do przedłużenia okresu stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, to niedopuszczalne byłoby pozostawienie oskarżonego w warunkach izolacji w przypadku niezłożenia przedmiotu poręczenia w terminie, a to z uwagi na brak owych przesłanek. Sąd wydając zaskarżone postanowienie nie był w swoich wywodach sprzeczny, a jedynie wskazał, iż wystarczającymi środkami zapobiegawczymi – biorąc pod uwagę wszelkie przywołane w sprawie okoliczności – będą poręczenie majątkowe, dozór Policji oraz zakaz opuszczania kraju.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu;
2. zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 27 sierpnia 2019 roku.